

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000746

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 1211-з від 17.04.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березюк Олег Романович

2. Oleh R. Berezyuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4554-4928

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 21-03-2025

Спеціальність за освітою: Медицина

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.600.119 (ID7438)

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.41, 15.41.39, 15.81.43, 15.01.77

Тема дисертації:

1. Клінічне значення психопатологічного феномену власної неповноцінності у формуванні та перебігу посттравматичного стресового розладу
2. Clinical Significance of the Psychopathological Phenomenon of Self-Inferiority in the Formation and Course of Post-Traumatic Stress Disorder.

Реферат:

1. Березюк О. Р. Клінічне значення психопатологічного феномену власної неповноцінності у формуванні та перебігу посттравматичного стресового розладу. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 – Медицина (22 – Охорона здоров'я). – Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького МОЗ України, м. Львів, 2024. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального наукового завдання психіатрії: комплексної оцінки клініко-психопатологічних проявів феномену власної неповноцінності (ФВН) як валідного предиктора формування та перебігу посттравматичного стресового розладу (ПТСР) у пацієнтів-

чоловіків з перенесеною бойовою психічною травмою, що дозволить проводити своєчасну ефективну діагностику та якісне лікування таких пацієнтів, та тим самим підвищити їх якість життя. Мета дослідження: розкриття психопатологічної сутності феномену власної неповноцінності у пацієнтів-чоловіків, що отримали бойову психічну травму та мають діагноз ПТСР, шляхом вивчення рівня порівняльного індексу почуття неповноцінності (ПППН), ґрунтового аналізу і комплексної оцінки клініко-психопатологічних проявів почуття неповноцінності як валідного предиктора формування, перебігу ПТСР та вдосконалення діагностики. Для реалізації цієї мети було проведено аналітичний огляд міжнародного та вітчизняного досвіду у вивченні феномену власної неповноцінності; здійснено переклад і валідацію психометричного інструменту вимірювання рівня феномену власної неповноцінності; вивчено клініко-психопатологічні прояви феномену власної неповноцінності в загальній популяції; здійснено порівняльний аналіз та встановлення взаємозв'язку особистісних, індивідуально-типологічних особливостей з рівнем порівняльного індексу почуття неповноцінності у популяції чоловіків з ПТСР, що перенесли бойову психічну травму; вивчено клініко-психопатологічні прояви ФВН та його значення у формуванні та перебігу ПТСР у популяції чоловіків, що перенесли бойову психічну травму; удосконалено систему діагностичного алгоритму при ПТСР. Для вирішення поставлених завдань було використано бібліосемантичний метод, метод системного підходу, метод анкетування та медико-статистичні методи досліджень. Проведений аналіз міжнародних та вітчизняних наукових джерел засвідчив актуальність дослідження асоціацій феномену власної неповноцінності, що дозволяє суттєво розширити та поглибити клінічну кваліфікацію досліджуваних психічних розладів, а також сприяти конструктивному розвитку оздоровчих ресурсів особистості. Досліджено прояви феномену власної неповноцінності/надцінності у структурі ПТСР і, зокрема, його компонентів – рівня самоефективності та самооцінки, що набуває особливої вагомості у сучасних травматичних умовах клінічної видозміни коморбідних депресивних та тривожних розладів, а також і відповідних проявів особистісної дезадаптації. У роботі здійснено переклад українською мовою та проведено валідацію усіх складових опитувальника ПППН з його україномовними описовими прикметниками; при цьому загальні показники альфи Кронбаха склали 0,85 для шкали сімейної оцінки та 0,80 – для шкали самооцінки, що засвідчує високий ступінь валідності та надійності україномовного перекладу шкали ПППН; пілотне тестування перекладеного опитувальника та повторний ре-тест показали високу валідність на надійність (validity) опитувальника ПППН загалом. На рівні загальної популяції у більшості анкетованих – 81,86±1,56 % – встановлено відсутність феномену зміненої самооцінки (Norma), тоді як у 11,11±1,27 % респондентів виявлено індекс надцінності (index of superiority), а у 7,03±1,03 % – індекс неповноцінності (index of inferiority) ФВН. Встановлено достовірні відмінності між рівнями самоефективності (p=0,03) та самооцінки (p=0,0004) залежності від наявності ФВН. Анкетовані з індексом надцінності (index of superiority) ФВН мали достовірно (p=0,04) найменше медіанне значення самоефективності (28 [25; 32] балів) порівняно з групою з відсутністю феномену зміненої самооцінки (Norma) (30 [27; 34] балів) та групою з індексом неповноцінності (index of inferiority) ФВН, де аналізований показник становив 31 [28; 33] бал. Отримане значення у осіб з індексом надцінності відповідає «середньому» рівню самоефективності, що є на порядок нижчим, ніж у групах з відсутністю феномену зміненої самооцінки та з індексом неповноцінності, де рівень самоефективності трактується як «вище середнього». Анкетовані з відсутністю феномену зміненої самооцінки (Norma) мали найвище медіанне значення самооцінки – 22 бали [18; 25]. Натомість у осіб із індексом неповноцінності (index of inferiority) ФВН значення показників самооцінки становили 19 [17; 24] балів. Ключові слова: посттравматичний стресовий розлад, бойова психічна травма, діагностика, клінічний випадок, феномен власної неповноцінності, самоефективність, самооцінка, риси особистості, психічні розлади, депресія, тривога

2. Berezyuk O. R. Clinical Significance of the Psychopathological Phenomenon of Self-Inferiority in the Formation and Course of Post-Traumatic Stress Disorder. – Thesis Manuscript. The thesis for the Degree of Doctor of Philosophy in Specialty 222 – Medicine (22 – Healthcare). – Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Ministry of Health of Ukraine, Lviv, 2024. This thesis presents a theoretical generalization and a novel solution to a topical scientific problem in psychiatry: the comprehensive assessment of the clinical and psychopathological

manifestations of the phenomenon of self-inferiority as a valid predictor for the development and course of post-traumatic stress disorder (PTSD) in male patients who have experienced combat mental trauma. This enables timely and effective diagnosis and high-quality treatment of such patients, thereby improving their quality of life. The objective of the study: to reveal the psychopathological essence of the phenomenon of self-inferiority (PSI) in male patients who experienced combat mental trauma and have been diagnosed with PTSD, through studying the Comparative Feeling of Inferiority Index (CFII), a thorough analysis, and a comprehensive evaluation of the clinical and psychopathological manifestations of inferiority as a valid predictor of PTSD development and course, and to improve diagnostic techniques. To achieve this objective, the following actions were conducted: An analytical review of international and domestic experiences in studying the phenomenon of self-inferiority; Translation and validation of a psychometric tool for measuring the level of the self-inferiority phenomenon; Examination of the clinical and psychopathological manifestations of the self-inferiority phenomenon in the general population; Comparative analysis and determination of correlations between personality traits, individual typological features, and the level of the Comparative Feeling of Inferiority Index in a population of men with PTSD who experienced combat mental trauma; Investigation of the clinical and psychopathological manifestations of the PSI and its role in the development and course of PTSD in men who experienced combat mental trauma; Improvement of the diagnostic algorithm for PTSD. Methods employed: bibliosemantic analysis, systematic approach methodology, surveys, and medical-statistical methods. The analysis of international and domestic scientific sources confirmed the relevance of studying the associations of the self-inferiority phenomenon, allowing significant expansion and deepening of the clinical qualification of the studied mental disorders and promoting the constructive development of personal health resources. The study examined the manifestations of self-inferiority/self-superiority within the PTSD structure, particularly its components – self-efficacy and self-esteem, which are of critical importance under current traumatic conditions involving comorbid depression and anxiety disorders, as well as related manifestations of personal maladjustment. The study involved translating the CFII questionnaire into Ukrainian and validating all its components, including the descriptive adjectives in Ukrainian. The overall Cronbach's alpha coefficients were 0.85 for the family assessment scale and 0.80 for the self-assessment scale, indicating a high degree of validity and reliability of the Ukrainian version of the CFII scale. Pilot testing of the translated questionnaire and subsequent retesting demonstrated the high validity and reliability of the CFII questionnaire. At the general population level, most respondents – 81.86±1.56% showed no signs of altered self-esteem (Norma). Meanwhile, according to the PSI, 11.11±1.27% of respondents demonstrated a superiority index, and 7.03±1.03% exhibited an inferiority index. Statistically significant differences in self-efficacy ($p=0.03$) and self-esteem ($p=0.0004$) were noted depending on the presence of PSI. Respondents with the PSI superiority index had the lowest median self-efficacy score (28 [25; 32] points, $p=0.04$) compared to the group without the phenomenon of altered self-esteem (Norma) (30 [27; 34] points) and the group with the PSI inferiority index (31 [28; 33] points). The self-efficacy score in the superiority index group corresponds to an "average" self-efficacy level, lower than the "above average" level observed in the other two groups. Respondents without the phenomenon of altered self-esteem (Norma) had the highest median self-esteem score of 22 points [18; 25], while individuals with the PSI inferiority index had self-esteem scores of 19 [17; 24] points.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Березюк О. Р., Фільц О. О. Асоціація почуття тривоги та феномена власної неповноцінності. Медичні перспективи. 2023. Т. 28, № 3. С. 86-93 DOI: 10.26641/2307-0404.2023.3.289202
- Березюк О. Р., Фільц О. О., Грабчак В. І., Сірко Р. І. Опитувальник порівняльного індексу почуття неповноцінності: переклад, валідація та досвід використання в Україні. Вісник Вінницького національного медичного університету. 2022. Т. 26, № 4. С. 633-636 doi: 10.31393/reports-vnmedical-2022-26(4)-20
- Березюк О. Р., Фільц О. О. Асоціація феномена власної неповноцінності з самоефективністю та самооцінкою. Український вісник психоневрології. 2023. Т. 31, № 1(114). С. 20-25 doi: 10.36927/2079-0325-V31-is1-2023-2
- Березюк О. Р. Феномен власної неповноцінності крізь призму п'ятифакторної моделі особистості. Український вісник психоневрології. 2023. Т. 31, № 4(117). С. 42-48 doi: 10.36927/2079-0325-V31-is4-2023-6
- Berezyuk O., Filts O., Hrabchak V., Sirko R. The phenomenon of inferiority and depression. Proceeding of the Shevchenko Scientific Society. Medical Sciences. 2023. Vol. 72. No. 2 doi: 10.25040/ntsh2023.02.11

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0119U100172, 0124U001064

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фільц Олександр Орестович
2. Aleksandr O. Filc

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5350-8305

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна
2. Hanna M. Kozhyna

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.16**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2000-707X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866**Місцезнаходження:** Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чабан Олег Созонтович
2. Oleg S. Chaban

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9702-7629**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний медичний університет імені О. О. Богомольця**Код за ЄДРПОУ:** 02010787**Місцезнаходження:** бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Качмарська Марта Олегівна
2. Marta O. Kachmarska

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.03.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1104-3420**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зубченко Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Zubchenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4471-4884

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рахман Людмила Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рахман Людмила Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Березюк Олег Романович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна